REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 656-58, 685-10; — Telefon administracji 537-60. — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 8—16, w soboty od 8—15

Piątek, 20 sierpnia 1948 Cena 5 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 229 Kraków Rok 57

Straszliwa eksplozja w Szwajcarii

Wybuch arsenału zniszczył miasto

GENEWA. — We środę rano nastąpił wybuch w podziemnych składach amunicji w Goeschenen (Szwajcaria). Pożar, który w związku z tym wybuchł, nie zdołano do wieczora zlokalizować. Całą ludność miasteczka, około 1.500 mieszkańców ewakuowano. Połączenie kolejowe z Goeschenen zostało przerwane.

Więcej zboża - więcej mięsa - znikną kartki na chleb

Zaciskanie pasa - kończy się

oświadczył minister aprowizacji ob. Lechowicz w przemówieniu radiowym do konsumentów

WARSZAWA. — Minister aprowizacji — ob. Lechowicz, wygłosił w dniu 17 b. m. przez radio prelekcję p. t. „Ocena sytuacji aprowizacyjnej — minister aprowizacji do konsumenta".

Treść tej prelekcji podajemy poniżej w obszernym skrócie:

„Napewno jeszcze nie czas na budowę ostatecznych horoskopów naszej sytuacji aprowizacyjnej na rok gospodarczy 1948—49. Nie wykonaliśmy jeszcze w całości zbiorów, omłoty zaledwie się zaczynają, trudno więc obecnie o bezbłędny szacunek naszego bogactwa w płody rolne. Temat jednak jest zbyt frapujący, zbyt zależy wszystkim na uzyskaniu informacji o tym, jak [illegible] w najbliższym czasie [illegible] w żywność, jakie za nią będą płacić ceny, aby nie postarać się już obecnie [illegible] odpowiedzi na te zapytania, choćby te odpowiedzi były jeszcze niekompletne i zbyt ogólnikowe.

W ocenie tegorocznych zbiorów doniesienia z różnych stron kraju są zgodne co do jednego: [illegible] zbiory są pomyślne, na poziomie znacznie powyżej przeciętnego przedwojennego i o wielki odsetek lepsze niż w roku ubiegłym.

Sam plon, czyli wydajność [illegible] hektara, wzrósł według oceny korespondentów rolnych dla czterech podstawowych zbóż: żyta, pszenicy, jęczmienia i owsa przeciętnie z 9 kwintali w roku 1947 do 12 obecnie. Oznaczałoby to, że o jedną trzecią.

przystosowaniu do nowych cen zbóż.

I jeszcze jedno. Dostatek zboża to nie tylko dosyć chleba, mąki i kasz dla ludzi. To jednocześnie baza dla rozwoju hodowli, to przede wszystkim obfita i tania karma dla świń, a więc wzrost rodukcji mięsa i słoniny i stabilizacja cen tych artykułów.

(Dokończenie na str. 2)

Zamiast importu -- eksport zboża

Choć cyfry te nie są ostateczne, nie może ulegać najmniejszej wątpliwości, że tegoroczny przyrost w produkcji zbóż w pełni pokryje nasze potrzeby konsumcyjne, jak i zapotrzebowanie na pasze treściwe dla inwentarza, a ponadto da nam pewne nadwyżki eksportowe.

TO ZNACZY, ŻE NIE BĘDZIEMY MUSIELI JUŻ W TYM ROKU UCIEKAĆ SIĘ DO IMPORTU ZBOŻA ZAGRANICZNEGO. A SUMY WYDATKOWANE W UBIEGŁYM ROKU NA PRZYWÓZ OKOŁO 740 TYS. TON ZBÓŻ, BĘDZIEMY MOGLI PRZEZNACZYĆ NA INNE CELE, T. ZN., ŻE OKRES ZACISKANIA PASA W DZIEDZINIE KONSUMCJI ROŚLINNEJ JUŻ SIĘ SKOŃCZYŁ, że można już pomyśleć o rozluźnieniu dokuczliwych ograniczeń z okresu niedoboru zbożowego, t. zn., że w niedalekiej perspektywie możliwe będzie zniesienie kartki chlebowej w naszym kraju, możliwa będzie rewizja obowiązujących dotąd norm przemiałowych i rewizja ceny chleba w

Ambasador Lange krytykuje

politykę Banku Międzynarodowego

GENEWA. — W komitecie ekonomicznym Rady Społecznej ONZ, przedstawiciel Polski ambasador Lange złożył obszerną deklarację w sprawie działalności Międzynarodowego Banku Odbudowy. Amb. Lange stwierdził, że kraje, które były najwięcej zniszczone wojną, nie figurują w ogóle na liście państw, korzystających z kredytów, udzielanych przez ten bank. Polityka kredytowa banku opierała się bowiem [illegible] na specjalnych przesłankach politycznych. Jednym z krajów, które przystąpiły do międzynarodowego banku i doświadczyły gorzkiego rozczarowania — jest Polska.

Delegat Polski wezwał do przeprowadzenia rewizji polityki banku, tak, aby w przyszłości mógł on wypełniać swe zadania zgodnie ze swym statutem.

Bohaterskie wojska gen. Markosa

odpierają ataki faszystów

RZYM -- Agencja Elefteri Ellada donosi, że dnia 17 b. m. w 65 dniu walki o Grammos wojska ateńskie atakowały pozycje armii demokratycznej, w rejonie Charos, Karaouli i Zerma. Wszystkie ataki oddziały gen. Markosa odparły, zadając nieprzyjacielowi ciężkie straty.

Komunikat specjalny naczelnego dowództwa armii demokratycznej podaje, że jednostki wojskowe, które walczyły w rejonie Smolikas, o okrążeniu których rząd ateński kilkakrotnie informował, przedostały się na tyły oddziałów monarchistycznych, operujących na froncie Grammos.

Truman ostrzega przed katastrofą

Walka z inflacją nakazem chwili

WASZYNGTON (PAP) Prezydent Truman podpisał tzw. ustawę antyinflacyjną. Prezydent Truman zakomunikował równocześnie, że kongres republikański nie rozwiązał rzetelnie problemu inflacji. Kongres powziął [illegible] odnośnie kontroli nad kredytami [illegible]cyjnymi. Truman przyznał, że nożyce między cenami a zarobkami znacznej większości obywateli amerykańskich — ciągle rozszerzają się.

Miliony gospodyń domowych — powiedział Truman — nie są w stanie płacić za żywność i odzież. Jeżeli inflacja nie zostanie zahamowana, sytuacja ulegnie dalszemu pogorszeniu i wybuchnie kryzys gospodarczy.

4 wnioski polskie

na sesję Generalnego Zgromadzenia ONZ

WARSZAWA — PAP dowiaduje się, że Rząd Polski wystąpił z wnioskiem o uzupełnienie porządku dziennego sesji Generalnego Zgromadzenia ONZ, jaka ma się rozpocząć we wrześniu w Paryżu, — następującymi zagadnieniami:

1) Problem uchodźców (D.P.) i przesiedleńców.

2) Sprawa polityki dyskryminacyjnej stosowanej w niektórych państwach wobec napływowej siły roboczej, rekrutującej się głównie z uchodźców.

3) Sprawa polityki dyskryminacyjnej [illegible] stosowanej przez niektóre państwa [illegible] handlu międzynarodowym, a stanowiącej przeszkodę w rozwoju normalnych stosunków międzynarodowych.

Wniosek w powyższej sprawie obejmuje również problem zagrożenia suwerenności poszczególnych krajów przez umowy dwustronne, zawarte [illegible] podstawie planu Marshalla.

4) S[illegible] żywnościowych w niektórych krajach.

Konferencja [illegible] zakończyła swe obrady

Chytre propozycje USA i Francji

celem unicestwienia przyszłej konwencji

BELGRAD (PAP) — Na wtorkowym posiedzeniu komitetu generalnego konferencji dunajskiej zatwierdzono głosami przedstawicieli wszystkich państw naddunajskich ostatnich 5 artykułów radzieckiego projektu konwencji o żegludze na Dunaju oraz zgłoszony przez delegację ZSRR dodatkowy protokół do konwencji.

Ożywioną dyskusję wywołał art. 42 projektu radzieckiego, przewidujący, iż konwencja wejdzie w ży[illegible]

Delegaci USA i Francji [illegible] poprawkę, uzależniającą [illegible] konwencji od ratyfikacji jej przez wszystkich uczestników konferencji oraz od przystąpienia do niej Austrii. Domagali się oni również, aby do konwencji mogło zgłosić akces każde państwo, będące członkiem ONZ, które wyrazi tego rodzaju życzenie. Delegat Francji zażądał ponadto, aby po podpisaniu konwencji zasięgnięto opinii sygnatariuszy konwencji [illegible] dzają się oni [illegible]

Poprawki amerykańsko - francuskie spotkały się ze sprzeciwem przedstawicieli państw naddunajskich.

[illegible]

sku francuskiego, aby kraje posadunajskie dopuszczone zostały na ich [illegible] jedynie do tego, iż wśród uczestników konwencji powstanie większość posłuszna blokowi anglo - amerykańskiemu, która przeforsowałaby rewizję tej konwencji. Kamenow zaznaczył jednocześnie, że projekt konwencji zapewnia całkowitą swobodę żeglugi wszystkim krajom, wskutek czego zbędne jest formalne ich przystąpienie do tej konwencji.

Szef delegacji radzieckiej — Wyszyński stwierdził, że propozycje francusko - amerykańskie nie opierają się na żadnych precedensach historycznych, prawnych i logicznych, że podyktowane są wyłącznie chęcią anulowania wyników obecnej konferencji.

Odnośnie Austrii, wiceminister Wyszyński stwierdził, że będzie mogła ona przystąpić do konwencji jedynie po zawarciu z nią traktatu pokojowego.

Większością głosów komitet generalny zatwierdził artykuł projektu radzieckiego, precyzujący pojęcie „państwa naddunajskiego". W myśl tego artykułu pod miano naddunajskiego podpada państwo, leżące nad brzegiem lub brzegami Dunaju w jego spławnej części — od Ulmu do Morza Czarnego.

Na posiedzeniu wieczornym przyjęto do konwencji protokół, stwierdzający, że obowiązujące dotychczas przepisy regulujące żeglugę na Dunaju, straciły swą moc prawną.

BELGRAD. — Konferencja dunajska zakończyła swe obrady uchwaleniem radzieckiego projektu konwencji w sprawie żeglugi na Dunaju. Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Francja [illegible] podpisania konwencji.

W Jerozolimie wciąż walczą

HAIFA. — Według wiadomości pochodzących z kół ONZ w Haifie, w Jerozolimie w dalszym ciągu toczą się gwałtowne walki. Na wniosek obserwatorów ONZ, Żydzi wyrazili zgodę na przerwanie działań wojennych. Dotychczas jednak nie otrzymano jeszcze odpowiedzi arabskiej.

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera donosi z Ammanu, że — według opublikowanego tam oficjalnego komunikatu — ustanowiono jednolite dowództwo dla armii irackiej i transjordańskiej, walczącej w Palestynie.

Zlot Ligi Kobiet we Wrocławiu

27 bm. przyjeżdża do Wrocławia p. Eugenia Cotton przewodnicząca Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet. W związku z tym Zarząd Główny Ligi Kobiet organizuje w tym dniu we Wrocławiu zlot członkiń Ligi Kobiet ze wszystkich województw.

Wojewódzki Zarząd Ligi Kobiet w Krakowie pragnąc udostępnić udział w zlocie oraz zwiedzenie Wystawy ZO dla swych członkiń, organizuje wycieczkę do Wrocławia.

Wszelkich informacji udziela oraz zgłoszenia przyjmuje do dnia 24 bm Wojew. Zarząd Ligi Kobiet, Karmelicka 51, Miejski Komitet i Miejski Zarząd Ligi Kobiet, ul. 1 Maja nr 1.

Koszta przejazdu tam i z powrotem wraz z biletem wstępu na wystawę wynoszą 820 złotych.

Koncern śmierci w „dobrych rękach"

Clay na czele zakładów Kruppa

FRANKFURT n. M. (ZAP). Na konferencji prasowej w Frankfurcie gubernator amerykański, gen. Clay oświadczył, że tymczasowy zarząd zakładów Kruppa przejmie on wspólnie z gen. Robertsonem aż do czasu, kiedy Sojusznicza Rada Kontroli będzie mogła zadecydować o ich dalszym losie. Zapytany o cel projektowanej podróży do Zagłębia Ruhr gen. Clay powiedział, że nie ma ona nic wspólnego z nacjonalizacją kopalń, lecz wiąże się ze zbadaniem możliwości zwiększenia produkcji węglowej.

Gen. Clay zastrzegł jednak, że rząd USA sceptycznie [illegible] wszelkie projekty [illegible]

Wzrasta produkcja węgla

WARSZAWA (PAP) — W lipcu s. b. zakłady podległe Centralnemu Zarządowi Przemysłu Węglowego, wykonały plan produkcji węgla kamiennego w 102 proc., wydobywając ponad 6 000 000 ton.

W produkcji węgla brunatnego osiągnięto 119 proc. planu, wydobywając ponad 445.000 ton. Plan produkcji brykietów z węgla kamiennego wykonano w 111 proc., koksu — w 116 proc., sm ly — w 115 proc., naftalenu — w 175 proc., benzolu — w 112 proc., paku — w 110 proc.

Wykonanie planu przemysłu elektrotechnicznego

WARSZAWA. — Przemysł elektrotechniczny wykonał plan lipca w 105 proc. według cen artykułów z roku 1937.

Przodujące miejsce zajmuje Zjednoczenie Maszyn Elektrycznych, które osiągnęło 122 proc. zaplanowanej produkcji, Zjednoczenie Przemysłu Lamp Elektrycznych — 112 proc., oraz Zjednoczenie Przemysłu Aparatów — 108 proc.

Kto wydał Mosdorfa w ręce Niemców?

Sensacyjna rozprawa w Warszawie

WARSZAWA. Sala rozpraw Sądu Okręgowego w Warszawie wypełniła się w środę 18 bm. publicznością złożoną w znacznej części z b. więźniów Oświęcimia.

Na ławie oskarżonych zasiadł bowiem znany dobrze wśród oświęcimiaków b. sanitariusz bloku 21, Zenon Ławski, jeden z najbliższych współpracowników osławionego lekarza Deringa.

Ławski jest właśnie oskarżony o to, że asystował Deringowi w dokonywaniu zbrodniczych operacji na więźniach. Główny jednak zarzut, jaki na nim ciąży, dotyczy wydania w ręce Niemców znanego przed wojną działacza politycznego Mosdorfa, który też w następstwie denuncjacji został osadzony w bunkrze a następnie rozstrzelany.

OSKARŻONY ZAPRZECZA

Oskarżony nie przyznaje się do winy. Twierdzi, że jako sanitariusz starał się jak najwięcej dopomagać więźniom. Przyznaje wprawdzie, że asystował przy operacjach przeprowadzonych przez Deringa, należało to jednak do jego obowiązków służbowych. Zadenuncjowaniu Mosdorfa zaprzecza stanowczo.

W toku dalszych zeznań Ławski przyznaje, iż czynił starania o wciągnięcie go na Volkslistę. Starania te jednak nie odniosły rzekomo żadnego skutku.

OSKARŻONY MIAŁ BYĆ OTRUTY

Z kolei sąd przystąpił do przesłuchania świadków. Jako pierwszy zeznaje jeden z kierowników organizacji podziemnej w Oświęcimiu, tow. mjr. Kuryłowicz. Twierdzi on, że do Ławskiego odnoszono się w obozie nieufnie, ale dowodu na wydanie Mosdorfa nie było. Główny świadek oskarżenia Górecki, który wespół z Ławskim pracował jako sanitariusz na bloku 21, oświadcza, że słyszał rozmowę, w czasie której oskarżony, podając numer więzienny Mosdorfa, powiedział blokowemu Niemcowi:

„Musisz o nim zameldować, on kontaktuje się z komunistami".

Świadek zameldował o tym fakcie jednemu z członków organizacji podziemnej Hołujowi. Po kilku zaś tygodniach dowiedział się, że organizacja podziemna wydała na Ławskiego wyrok śmierci. Oskarżony miał być otruty. Wskutek jednak ewakuacji obozu, wyrok nie został wykonany.

Ławski gwałtownie zaprzeczył zeznaniom świadka.

BYŁY PODEJRZENIA

O podejrzeniach współwięźniów w stosunku do Ławskiego mówi również następny świadek, sanitariusz z bloku Nr. 20, Stanisław Głowa.

Natomiast adw. Madlanko wyraża przed sądem opinię, że stracenie Mosdorfa i kilkudziesięciu zabitych razem z nim Polaków spowodował szef konfidentów w obozie oświęcimskim — Olpiński.

Port gdański bije własne rekordy

GDAŃSK — 16 b. m. ruch statków na wejściu w porcie gdańskim osiągnął niennotowaną frekwencję, weszło do portu 18 statków, wyszło zaś 10 jednostek. Wśród jednostek wejściowych znajdują się dwa egzotyczne statki panamskie „Polac" i „Ciglet", które przybyły po węgiel.

ZPRASY ZAGRANICZNEJ

ИЗВЕСТИЯ

„Walka narodu indonezyjskiego o niepodległość jest nie tylko walką z holenderskimi okupantami, ale i przeciw zaoceanicznym protektorom haskiego imperializmu. Stany Zjednoczone śledzą uważnie wszelkie niuanse holendersko-indonezyjskich stosunków i prace trójosobowej komisji. Nic dziwnego w tym przypadkiem. Monopolistyczny kapitał USA już oddawna wdarł się i usadowił we wszystkich podstawowych dziedzinach gospodarki Archipelagu Indonezji. Amerykanie eksploatują pokłady rudy niklowej, wywożą ołów i cynę. „Standard Oil" zawładnął 800 naftowymi szybami na Sumatrze, trusty kauczukowe posiadają ogromne plantacje o powierzchni 400 tys. akrów. Co więcej: wzięczywszy Holandię do planu Marshalla, amerykańscy monopoliści zaciskają swój żelazny uchwyt nad samą Holandią i holenderscy imperialiści pełnią już tylko rolę faktorów wielkich monopoli USA.

Z drugiej strony przeciw temu frontowi imperialistycznemu podnosi się nie tylko republika Indonezji i jej najszersze masy, ale inne państwa Archipelagu, utworzone przez Holendrów i traktowane przez nich jako rodzaj pewnego zaplecza.

Ostatnie wydarzenia w Indonezji świadczą o woli narodów Archipelagu dania odprawy holenderskim kolonizatorom. Wola jedności i wolności krzepnie i rośnie. Holenderskim imperialistom nie udało się rzucić na kolana naród, który już przez trzy lata z bronią w ręku walczy o swoją niepodległość. Nie udało się Holendrom usunąć z porządku dziennego problemu indonezyjskiego. Słusznie powiedział przedstawiciel radziecki na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa: „Sprawy Indonezji nie da się wyczerpać ani w ciągu tygodni, ani w ciągu miesiąca, a być może nawet nie w ciągu lat".

Walka narodu Indonezji trwa!"

Wyrok śmierci na szpiegów

SOFIA (PAP) Sąd w Płowdiwie skazał na karę śmierci 7 członków grupy szpiegowskiej, będącej na służbie obcego wywiadu. W momencie aresztowania oskarżonych stawili oni zbrojny opór.

Dolary przede wszystkim dla Bizonii

Kłótnie „podopiecznych" Marshalla

nad chudą miską amerykańskiej pomocy

NOWY JORK (PAP) — Paryski korespondent „New York Times" — Callender donosi, że w łonie Europejskiej Rady Współpracy Gospodarczej państw marshallowskich zarysował się ostatnio ostry zatarg na tle podziału funduszów z planu Marshalla między 16 państw Europy Zachodniej.

Spór toczy się wokół udziału Bizonii w planie Marshalla oraz wokół „rewolty" Greków i Turków przeciwko wysokości proponowanych im przydziałów.

Już po uchwaleniu planu Marshalla amerykańskie władze okupacyjne w Niemczech poparły żądanie Bizonii, domagającej się zwiększenia przydziału do wysokości 450 milionów dolarów. Państwa zachodnio-europejskie na posiedzeniu rady współpracy gospodarczej w Paryżu zaproponowały obcięcie funduszów dla Bizonii o 10 proc. (45 milionów dolarów).

Zaprotestował przeciwko temu ostro przedstawiciel gen. Clay'a w radzie państw marshallowskich — Wilkinson, który na jednym z posiedzeń oświadczył, że nieprzyznanie Bizonii takiej sumy, jakiej żądają amerykańskie władze okupacyjne, wywrze złe wrażenie w Kongresie USA i może spowodować, że w następnym roku nie zechce on uchwalić dalszych funduszy na realizację planu Marshalla.

Oświadczenie Wilkinsona — zdaniem korespondenta „New Jork Times" — potraktowane w pewnych kołach Europejskiej Rady Współpracy Gospodarczej jako groźbę i szantaż, i przyjęto z dużym niezadowoleniem.

„Rewolta" Greków i Turków polega na odrzuceniu propozycji grupy państw zachodnich zmniejszenia przyznanych Grecji i Turcji poprzednio przydziałów.

Wobec niemożności osiągnięcia porozumienia Europejska Rada Współpracy Gospodarczej zmuszona była oficjalnie przyznać, że nie jest w stanie dokonać rozdziału funduszu z tytułu planu Marshalla.

Oświadczenie konsula Z.S.R.R. w N. Jorku

Kosjenkina wyskoczyła oknem

w olbrzymim strachu przed białogwardzistami

NOWY JORK. (SAP). Jak już pokrótce donosiliśmy, konsul generalny ZSRR w Nowym Jorku, J. Łomakin, wydał oficjalne oświadczenie, rzucające nowe światło na kulisy tragicznego samobójstwa nauczycielki radzieckiej Oksany Kosjenkiny, sterroryzowanej i porwanej przez organizację rosyjskich białogwardzistów, pragnących zapobiec jej powrotowi do kraju, a następnie uratowanej przez urzędników konsulatu radzieckiego. W chwili depresji psychicznej, wywołanej ostatnimi przeżyciami, a także strachem przed białogwardzistami, popełniła ona zamach samobójczy, wyskakując z okna trzeciego piętra.

Konsul Łomakin stwierdził, że odpowiedzialność ponosi organizacja rosyjskich białogwardzistów z hrabią Tołstoj na czele, która porwała nauczycielkę, stero yzowała ją i napoiła narkotykami, co w krytycznej chwili spowodowało zamroczenie władz umysłowych.

Winni są również przedstawiciele urzędowi Stanów Zjednoczonych, których działalność i dwuznaczne oświadczenia w tej sprawie doprowadziły do załamania się Kosjenkiny.

Po uratowaniu nauczycielki z rąk oprawców, pracownicy konsulatu przekonali się, że narkotyki, które białogwardziści zastrzykiwali Kosjenkinie, poderwały jej stan zdrowia umysłowego. Kłamliwa kampania prasowa, przekręcając świadomie okoliczności jej porwania, przyczyniła się do stanu ciągłego podniecienia nerwowego, ustępującego chwilami depresji. Zauważywszy przez okno konsulatu tłum ludzi, przechodzących przez ulicę w czasie ożywionego ruchu ulicznego, z rozdzierającym krzykiem: „Znów chcą mnie porwać", nauczycielka wyskoczyła na bruk, doznając ciężkich obrażeń cielesnych, złamania nóg i miednicy.

Zgon Kazimierza Czachowskiego

17 bm. zmarł w Krakowie, przeżywszy 38 lat, jeden z najwybitniejszych polskich krytyków literackich Kazimierz Czachowski, b. prezes Zarządu Gł. Zw. Zawod. Literatów.

Kazimierz Czachowski odbywał studia humanistyczne w Warszawie, w Czechach i w Szwajcarii. Pierwszą jego pracą krytycznoliteracką było studium biograficzne o Janie Kasprowiczu, ogłoszone w 1929 r. Wydał następnie prace: „Henryk Sienkiewicz — obraz twórczości", „Współczesna powieść polska", „Juliusz Kaden - Bandrowski", „Współczesna literatura polska" (1863 — 1930), „Maria Rodziewiczówna", „Obraz współczesnej literatury polskiej" (1884 — 1936) w 3 tomach, „Najnowsze twórczość literacka" (1935 — 1937).

Już po wojnie ukazał się tom szkiców krytyczno - literackich pt. „Pod piórem".

Po wyzwoleniu kraju Kazimierz Czachowski, nie ograniczając się do pracy krytyka literackiego, bierze czynny udział w organizacji życia kulturalnego i literackiego w Polsce. Zajmuje stanowisko dyrektora Departamentu Literatury w Min. Kultury i Sztuki, a następnie dyrektora Biura Współpracy z Zagranicą przy tym samym Ministerstwie. Wybrany prezesem Zarządu Głównego Związku Zawodowego Literatów porzuca pracę w Ministerstwie i przenosi się do Krakowa, gdzie kontynuuje do ostatnich chwil życia pracę krytyczno - literacką, drukując swe wnikliwe studia w „Dzienniku Literackim" i innych pismach codziennych i periodycznych.

Zgon dr W. Rakowskiego

POZNAŃ. — W Poznaniu zmarł nagle w wieku 45 lat znany naukowiec dr. Wiesław Rakowski, dyrektor Ogrodu Zoologicznego. Za zasługi, położone w dziedzinie odbudowy i skompletowania po wojnie popularnego Zwierzyńca Poznańskiego oraz zorganizowania Muzeum Przyrodniczego w Poznaniu, był on odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Westfalacy wracają do kraju

WAŁBRZYCH — Do Wałbrzycha przybył transport repatriantów z Hamborn w Westfalii, liczący 197 osób. Większość przybyłych osiędzie na Górnym Śląsku.

Strajk powszechny w Trieście

RZYM. — We środę o północy wybuchł w Trieście powszechny strajk pracowników komunalnych, którzy porzucili pracę na znak protestu przeciwko nieuwzględnieniu ich postulatów przez sojuszniczy zarząd wojskowy. Jedynie poczta i koleje są czynne.

Fenomen medyczny

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że w stanie Indiano pewna kobieta urodziła dziecko po 14 miesiącach ciąży. Dziecko przyszło na świat martwe. Matka czuje się dobrze.

Zbyt szczupłe chłodnie powodem przejściowych braków na rynku

Nie ma obawy, że zabraknie nam mięsa

Minister aprowizacji do konsumentów

(Dokończenie ze str. 1)

Proces rozwoju hodowli i dalszego wzrostu pogłowia może i powinien być przyśpieszony; ludność polska konsumowała przed wojną i konsumuje jeszcze teraz za dużo ziemniaków a za mało mięsa. Pomyśle zbiory stwarzają możliwość znacznej poprawy naszej diety.

Na tle tej ogólnej sytuacji i takiej oceny podstaw produkcyjnych żywca w kraju wydać się mogą niezrozumiałymi przeżywane ostatnio w niektórych miastach przejściowe trudności w zaopatrzeniu ludności w mięso i tłuszcze, trudności często fałszywie pojmowane i komentowane i przez to w pewnej mierze pogłębiane przez jednostki mało świadome naszej sytuacji gospodarczej, lub świadomie szkodliwe.

Ostatnie zjawiska na rynku mięsno-tłuszczowym w niektórych ośrodkach miejskich są następstwem wydatnego wzrostu konsumcji, a nie spadku produkcji, którego nie ma, skoro mamy wzrost pogłowia. Są więc wynikiem raczej zjawisk dodatnich, niż ujemnych, świadczą bowiem o znacznym podniesieniu się stopy życiowej społeczeństwa.

Złe jest jednak jeszcze z jedną rzeczą — z przechowalnictwem mię..

W chłodniach poza mięsem muszą się oczywiście mieścić i inne łatwo psujące się towary, jak masło, margaryna, ryby. Dla mięsa zostaje miejsca na około 13 tys. ton, a ilość ta, która jeszcze w zeszłym roku, przy znacznie niższej niż obecnie konsumcji mięsa, mogła wystarczyć na pokrycie letniego niedoboru, w tym roku już okazała się zaledwie wystarczająca. Nic więc dziwnego, że w ciągu obecnego lata — pomimo całkowitego wstrzymania eksportu mięsa, od czasu do czasu występują drobne braki na wolnym rynku i że nawet na część kart zaopatrzenia zmuszeni jesteśmy zamiast świeżego mięsa wydawać konserwy.

Lecz obecnie nastienie żniw mamy już poza sobą, rolnik, który w tym roku musiał intensywniej pracować w ciągu dość krótkiego okresu pogody dla uprzątnięcia zbiorów zacznie już powoli dostarczać do miasta żywność, zaś wobec obfitości karmy energicznie dotucza swą nierogaciznę. Możemy więc wkrótce spodziewać się poprawy.

Współzawodnictwo w pracy umysłowej

Rozwijający się [illegible] ruch współzawodnictwa pracy do niedawna jeszcze reprezentowany był wyłącznie na terenie przedsiębiorstw [illegible] udział w nim brali przede wszystkim pracownicy fizyczni. Zrozumiałe jest, że powstać on mógł w pierwszym rzędzie tam, gdzie norma pracy [illegible] być wyraźnie określona w metrach lub kilogramach, gdzie [illegible] przedstawia specjalnych trudności [illegible].

Powszechność współzawodnictwa

Bylibyśmy jednak w błędzie, gdybyśmy przyjęli, że tylko świat pracy fizycznej jest naturalnym terenem współzawodnictwa pracy. Jeśli zależy nam na osiągnięciu lepszych rezultatów i w szybszym tempie, to zasada współzawodnictwa musi obowiązywać powszechnie. Z kopalń, hut i fabryk winna szeroką falą przejść do wszystkich urzędów i biur, do wszelkiego rodzaju instytucji państwowych, samorządowych i spółdzielczych. Tak samo jak zależy nam na wyprodukowaniu wielkiej ilości dóbr inwestycyjnych i konsumcyjnych, tak samo [illegible] chodzi o to, aby wszystkie inne dziedziny naszego życia objęte zostały zasadą pracy więcej wzmożonej i bardziej wydajnej.

Współzawodnictwo pracy nie jest ani obowiązkiem, ani przywilejem wyłącznie przemysłu. Ruchem współzawodnictwa zostaje również objęta wieś i to zarówno jeśli chodzi o wzrost areału zasiewów i powiększenie zbiorów z 1 ha, jak również i we wszystkich innych dziedzinach gospodarstwa rolnego. Dlatego też właśnie ze względu na powszechność zasady współzawodnictwa, które ma być motorem powszechnego postępu i rozwoju w całym kraju, winno ono objąć możliwie szybko i możliwie jak najszerzej szerokie rzesze pracowników umysłowych.

Trudności trzeba pokonać

Zdajemy sobie sprawę z nasuwających się na tym polu trudności. Podstawą współzawodnictwa w przemyśle i w rolnictwie jest ustalenie [illegible] jest wyraźna skala porównawcza następujących po sobie osiągnięć. W pracy biurowej przyjęcie obowiązującej normy jest o wiele trudniejsze. Niemniej jednak i tutaj znaleźć można określone rozwiązania.

W ubiegłym tygodniu w Zjednoczeniu Biur Projektowo-Montażowych Przemysłu Węglowego w Katowicach odbyła [illegible] wręczenia dyplomów [illegible] pierwszym w Polsce zwycięzcom współzawodnictwa pracy spośród [illegible] pracowników umysłowych. Przemysł Węglowy w tej dziedzinie po[illegible] się o palmę pierwszeństwa. Wśród zwycięzców spotkaliśmy się z pracownikami różnych wydziałów, od księgowości poprzez administracyjny i finansowy, transportowy i budowlany aż do ogólnego i personalnego. Przy ocenie wyróżnionych wzięto pod uwagę terminowość, wydajność i dyscyplinę pracy.

W doniesieniach z Warszawy czytaliśmy w ub. tygodniu o uchwale Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego i Użyteczności Publicznej w sprawie powołania komitetów współzawodnictwa: centralnego okręgowych i branżowych. Wiemy również, że opracowywane są zasady współzawodnictwa pracy na terenie instytucji ubezpieczeniowych. Niewątpliwie podobne kroki są wszczęte i w innych gałęziach pracy biurowej, względnie w niedługim czasie będą wszczęte.

Solidarna postawa

Tej solidarnej postawie świata pracy umysłowej ze światem pracy fizycznej możemy tylko przyklasnąć. Świadczy ona o wspólnych więzach, o wspólnych celach i wspólnej drodze do ich osiągnięcia. Jest ona zapowiedzią, że program lepszego zagospodarowania i urządzenia naszego państwa będzie prze prowadzony powszechnie. Stojące na czele tej akcji Komitety Współzawodnictwa niewątpliwie dopilnują, aby nie skończyło się na zapowiedziach, aby podjęta akcja była miarą poważnych wysiłków i dała odpowiednie wyniki.

[illegible] podjęła akcja [illegible] jest przede wszystkim oparta [illegible] sprawnej or[illegible] zakresie odczuwamy na terenie pracy biurowej. Wiemy, jak bardzo nie raz na szwank jest narażony interes publiczny z powodu zaniedbań i opieszałości, jak częste są ludzkie narzekania [illegible] skutek nie dość sprawnego [illegible] zbyt mechanicznego, bezdusznego trybu pracy [illegible] dach i instytucjach.

Tempo, inicjatywa, odpowiedzialność

Naczelną zasadą przy wykonywaniu każdej pracy musi być należyte jej tempo i sprawność w obsłudze. Interesanci, zarówno instytucje jak i pojedyncze jednostki, na podstawie swoich obserwacyj opartych na załatwianiu ich spraw, wydają swój sąd o rzetelności i sprężystości danego urzędu i danego biura.

Ideałem pracy nie jest jednak tylko sprawne, dokładne i terminowe załatwienie t. zw. poczty. Pracę umysłową winien cechować rozmach twórczy, inicjatywa, zapobieganie niedociągnięciom i przewidywanie skutków. Źle pracuje urzędnik, trzymający się niewolniczo utartych form i schematów, jeśli nie ujmuje należycie celu swych czynności, jeśli dopuszcza lub godzi się z ujemnymi ich konsekwen[illegible].

Niejednokrotnie uderza nas rażący brak inicjatywy u pracowników umysłowych. Nieraz daje się zaobserwować świadome niepodejmowanie inicjatywy, jak również ucieczka od odpowiedzialności. Urzędowanie przeradza się w „urzędzorenie", formalistyczne urzęsylanie papierków, przerzucanie odpowiedzialności na szczebel, z którego już nic wydać dobrze ani spraw rozwiązywanych ani potrzeb ludzkich.

Współzawodnictwo pracy w naszych biurach musi podnieść tempo pracy i walor inicjatywy pracownika. Lepszą przyszłość kraju budujemy wszędzie, zarówno w fabrykach, jak i w biurach. Dopiero łączne wysiłki dadzą wspólne osiągnięcie [illegible].

Młodzież oczarowana żywiołową odbudową Polski

Wypowiedzi uczestników Kongresu o Wystawie Z. O.

WROCŁAW. Uczestnicy Konferencji Młodzieży Pracującej w czasie swego pobytu we Wrocławiu zwiedzili Wystawę Ziem Odzyskanych, która wywarła na nich wielkie wrażenie.

KIEROWNIK WYCIECZKI z ramienia Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Iwan Bastew powiedział:

„Właściwą treścią Wystawy jest przedstawienie wysiłków Narodu Polskiego, który odbudowuje swą Ojczyznę, tworząc wspaniałą przyszłość. Wystawa dała nam obraz roli młodzieży w odbudowie nowej Polski. Delegacja młodzieży rozpowszechni w całym świecie wiadomości o pracy Polaków nad odbudową kraju, Europy i utrwaleniem pokoju światowego, czego wymownym obrazem jest Wystawa".

Georg Schwarz, przedstawiciel MŁODZIEŻY AUSTRIACKIEJ interesował się szczególnie statystyką [illegible] pawilonie Czterech Kopuł. W wypowiedzi swej stwierdził, że ro[illegible] siło gospodarcze Polski ma ol[illegible]brzymie znaczenie również dla jego Ojczyzny, która pragnie uniezależnić się od wpływów amerykańskiego kapitału. Inny członek delegacji austriackiej podkreślił fakt, że Ziemie Odzyskane, które służyły Niemcom do wzmacniania potencjału wojennego, służą obecnie celom pokoju i współpracy wszystkich narodów.

[illegible] MAROKKA i ALGIERU, Kraba Hamou — jednak Wystawa Ziem Odzyskanych przewyższa wszystkie przejrzystością, rozmachem i oprawą artystyczną".

Działacz młodzieżowy z PAŃSTWA IZRAEL, Juda Sobierski stwierdził, że na wystawie problemowej niezwykle pomysłowo urządzona jest mapa Ziem Odzyskanych, obrazująca produkcję poszczególnych terenów ZO.

Hans Ostergaad kier. ekipy MŁODZIEŻY DUŃSKIEJ powiedział: Dział historyczny Wystawy jest żywym obrazem przyszłości; tych Ziem i walki, jaką musieliście toczyć z niemczyzną".

Czarny przyjaciel Polski Gueye Latif, przedstawiciel MŁODZIEŻY SENEGALU, interesował się specjalnie działami przemysłu i rolnictwa. [illegible]

[illegible] kich pawilonów" — powiedział przedstawiciel młodzieży WALCZĄCEJ GRECJI Peonides.

MIKOŁAJ SIZOW, przewodniczący delegacji MŁODZIEŻY ZW. RADZIECKIEGO oświadczył: „[illegible] wykazuje, że Ziemie Odzyskane [illegible] ziemiami rdzennie polskimi. [illegible] dokładnie osiągnięć [illegible] Narodu Polskiego w odbudowie i utrwaleniu pokoju".

Członków delegacji radzieckiej interesował specjalnie problem szkolnictwa w Polsce. „Wyrażamy podziw dla Waszego Rządu, który roztacza troskliwą opiekę nad kształcącą się młodzieżą" — mówili.

Przedstaw. MŁODZIEŻY FRANCUSKIEJ Francois Lieber z Lyonu oświadczył: [illegible] obrazem zniszczeń, wysiłków [illegible] na Odzyskanych po wie[illegible] wiekach [illegible]. Jestem pew[illegible] że gdyby w Polsce panował [illegible] kapitalistyczny, nie potrafi[illegible] w tak krótkim czasie zorgani[illegible].

Przewodniczący DELEGACJI HOLENDERSKIEJ Ginter van de Land stwierdził, że szczególnie interesu[illegible] przedstawiony na Wystawie jest dział węgla [illegible].

Bra[illegible] Wystawie podoba [illegible] wszystko pragnę jednak szczególnie podkreślić umożliwienie zrozumienia Wystawy jak najszerszym masom społeczeństwa. Jeśli [illegible] stronę o[illegible] namentac[illegible] jest ona naprawdę [illegible] poziomie. Uważam, że twórcy Wystawy należy się pełne uznanie, gdyż stworzyli dzieło wysokiej klasy".

Mąka 50 proc. dla świata pracy

WROCŁAW. Polskie Zakłady Zbożowe we Wrocławiu rozpoczęły dla świata pracy sprzedaż 50 proc. mąki pszennej, piątko[illegible]anych i jęczmiennych oraz przetworów zbożowych.

Mąka 50 proc. jest sprzedawana po raz pierwszy w wolnic. Punkty sprzedaży znajdują się jeden w terenie „B" Wystawy [illegible] kiosku kiermaszowym, drugi w PDT, trzeci w Powszechnej Spółdzielni Spożyw[illegible].

Wieś zelektryfikowana w 10 dni!

Cała gromada wzięła się do pracy

WARSZAWA. Oto przykład, co znaczy dobrze zorganizowana gromada. Podczas, gdy zainstalowanie elektryczności na wsi trwa przeciętnie od 2 do 3 miesięcy, mieszkańcy wsi Swierży Doły w pow. łowickim dokonali tej pracy w rekordowym czasie 10 dni.

Ale też — jak opowiada jeden z członków gromady — z chwilą, gdy we wsi zjawili się monterzy SPB nikogo nie zabrakło przy stawianiu słupów i przeciąganiu przewodów. „Baby zostawiły garnki, chłopy poprzylatywali z pola, a i dzieciaki wzięły się do roboty".

Teraz wszyscy są zadowoleni. SPB z tempa robót przy elektryfikacji, a świerżanie z tempa młocki, która z pomocą elektrycznej młocarni szybko zbliża się ku końcowi. Stary gospodarz cieszy się, że w pół godziny młóci tyle, co dawniej przez cały dzień.

Gospodynie bardzo są rade ze światła zainstalowanego na podwórzach i w oborach, gdyż usprawnia to bardzo zajęcia [illegible] skie.

Pęd do elektryfikacji rośnie. Coraz to nowe wiejskie komitety zgłaszają swój udział w akcji.

Koszty elektryfikacji przypadające na rolnika wahają się w zależności od warunków lokalnych i terenu zabudowy wsi od 4—14 tys. zł. na 1 ha i są obliczane w zależności od ilości posiadanej przez każdego gospodarza ziemi.

Będzie jeszcze więcej cukru

Znakomite zbiory buraka

WARSZAWA — Zbiory buraka cukrowego zapowiadają się znakomicie. Podczas gdy w zeszłym roku zbiór z hektara wynosił średnio 167 q. A że jednocześnie wzrósł obszar buraków, obecnie według obliczeń fachowców osiągnięto 180 q. zasiewu z 210 na 220 tysięcy hektarów, powinniśmy uzyskać dodatkową nadwyżkę 1.800.000 q buraków.

Najlepiej zapowiada się burak cukrowy w poznańskim i pomorskim, słabiej nieco w gdańskim, gdzie później siano.

Najgorzej w tym roku działo się uprawom buraczanym w okolicach Suchanowa i Ciechanowa, gdzie spadły ulewne deszcze, połączone z oberwaniem chmury.

Zbiory buraków w tym roku poczną się z początkiem października, kampania [illegible] cukrowa [illegible] będzie od drugiej połowy października do końca roku. W kampanii tegorocznej wezmą udział dwie nowe cukrownie: w Kluczewie pomorskim i w Gryficach na Pomorzu Zachodnim.

600 tys. dolarów z jagód

uzyskaliśmy z eksportu do Anglii

WARSZAWA. Sezon czarnych jagód dopisał. Spółdzielnia „Las" sprzedała Anglii 120 ton tego towaru za kwotę 400 tys. dolarów. Sumę tę Anglicy zapłacili chętnie, ponieważ polskie czarne jagody są bezkonkurencyjne, najlepsze na całym świecie, zawierają bowiem najwięcej suchej masy i cukru. Jagody te zebrano w 300 nadleśnictwach przy pomocy ludności miejscowej, która otrzymywała [illegible] 1 kg uzbieranych jagód 35 zł.

Niebawem rozpocznie się sezon na borówki, których w tym roku będzie w bród. Grzybów w tym roku wyeksportujemy aż [illegible] 200 tys. dol. Nasze grzyby co do jakości mają na świecie drugie miejsce [illegible] najlepszymi rosyjskimi.

Szwajcarii wyeksportuje „Las" kurki i borowiki, do Stanów Zjednoczonych borowiki suszone, do Anglii borowiki suszone i [illegible] rynowane.

40 tys. dolarów miesięcznie

WARSZAWA — Punkty, shiphandlerskie Państwowej Centrali Handlowej w Szczecinie, Darłowie, Kołobrzegu, Ustce i Gdyni, oprócz swej zasadniczej funkcji, jaką jest zaopatrywanie statków, przychodzących do naszych portów, prowadzi [illegible] rów[illegible] nane marynarskich przydziałów dolarowych. Podobne uprawnienia posiada także [illegible] firm prywatnych.

Przeciętnie Państwowa Centrala Handlowa odprowadza z tego źródła do Skarbu Państwa — ok. 40 tys.

Na „Wspólny Dom"

Pracownicy Ambasady w Moskwie

WARSZAWA — Wiadomość o budowie Wspólnego Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej wywołała żywy oddźwięk wśród pracowników Ambasady R. P. w Moskwie.

Na specjalnym zebraniu, zwołanym dla omówienia tej sprawy, pracownicy Ambasady postanowili przyłączyć się do ogólnej akcji zbiórki [illegible] przekazano do Komitetu Budowy [illegible].

PPS i PPR woj. krakowskiego

KRAKÓW — Członkowie PPS i PPR z woj. krakowskiego złożyli dotychczas na budowę Wspólnego Domu partyjnego kwotę — 89.881.763 zł. W powiatach, w wielu wypadkach akcja zbiórkowa przybierała charakter manifestacyjny.

Dosłownie wywiązały się komitety kopalniane z Zagłębia Krakowskiego i fabryczne Robotnicy z Trzebini, Krzeszowic i górnicy z Jaworzna i Brzeszcza złożyli już prawie 100 proc. zadeklarowanych składek.

Znaczny udział w akcji [illegible] partyjni składając ogółem około 7 milionów złotych.

PCK nie weźmie udziału

w międzynarodowych obradach w Sztokholmie

WARSZAWA — 20 bm. rozpoczy[illegible] się w Sztokholmie pod przewodnictwem hr. Bernadotte'a obrady Międzynarodowego Czerwonego Krzyża na które zaproszony został również Hiszpański Czerwony [illegible] delegacja frankistowskiego rządu z Madrytu.

W związku z tym Polski Czerwony Krzyż postanowił nie wysyłać do Sztokholmu swojej delegacji, protestując w ten sposób przeciwko zaproszeniu przez prezydium MCK delegacji rządu frankistowskiego. Z decyzją PCK solidaryzowały się organizacje czerwono krzyskie innych państw demokracji ludowej.

Ziarno nawozy i kredyt
na siew jesienny dla rolników

WARSZAWA. — Równocześnie ze zbiorem zbóż w całym kraju rozpoczęły się podorywki pól i orki przedsiewne. Po zakończeniu zbiorów rolnicy przystąpili do omłotów i czyszczenia zboga, przygotowując je do siewu.

Aby usprawnić [illegible] jesienny. Ministerstwo Rolnictwa przeprowadza [illegible] rolnikom odpowiedniego ziarna siewnego, potrzebnych ilości nawozów sztucznych oraz kredytów na prace jesienne w polu.

Pomoc kredytowa wynosi 1.450 milionów złotych i przeznaczona jest na orki, nawozy pomocnicze i nasiona dla gospodarstw chłopskich przede wszystkim mało i średnio[illegible]

W okresie akcji siewnej planuje się dostarczyć ogółem 474.708 ton nawozów sztucznych, w tym nawozów azotowych 109.770 t[illegible] zów fosforowych — 259.497 [illegible] i nawozów potasowych — 105.441 ton. (W 1947 r. ogółem 259.159 ton.)

Import skór z Indii i z Afryki

WARSZAWA — W czerwcu br. zmagazynowano z importu 93.546 sztuk skór surowych, wagi zielonej 2.646,4 ton. Są to skóry pochodzenia afrykańskiego południowo - amerykańskiego i indyjskiego. Ponadto zawarto transakcję na 9.653 tony skóry wagi zielonej.

[illegible]

W ramach umów [illegible]wych, zawartych z Bułgarią i Islandią, przybyły do Polski partie skór futrzanych, a mianowicie z Bułgarii przybyło 36.400 sztuk skór jagnięcych, z Islandii nadeszło 144 tony mokro - solonych skór baranich

Kajakiem po Polsce (2)
Wisłą do żubrów w puszczy

Niepołomice

SERWUS JERZY!

Jak widzisz, jestem słowny i już w pierwszym dniu podróży piszę do Ciebie. W tej chwili płonę wielkim rumieńcem wstydu, bo od Krakowa jesteśmy oddaleni zaledwie 24 kilometry. Stało się to (jak przewidywałem) przez Stefana, który godzinę chodził za jakimś nadzwyczajnym mydłem, drugą godzinę kupował okulary przeciwsłoneczne, a resztę czasu, jaki miał do dyspozycji, prze[illegible] uroczyste poż[illegible] rodzina. Wyglądało to tak, jakby wyruszał biedaczysko co najmniej [illegible] wszystko trwało to straszliwie długo. Najbardziej przejętym był sam denat (tj. Stefan). Przyznać muszę, [illegible] się doskonale w roli kandydata na samobójcę, męczennika, czy coś z tej branży. Inna sprawa, że w wyniku tej uroczystości zapasy nasze powiększyły się dość pokaźnie, dzięki czemu mogłem stracony czas przeboleć. Schodząc, zostawiliśmy u stróża kalosze, parasol oraz parę szczegółów męskiej galanterii, [illegible] rymi nadprogramowo Stefana obdarzono na drogę.

Nie myśl, że [illegible] tym spóźnieniem specjalnie zmartwiony, odrobimy tę zaległość później, a tymczasem [illegible] Niepołomice i [illegible] chyba nie znasz; czyste miłe miasteczko, otoczone od południa puszczą, a od północy Wisłą. Nazwa jego pochodzi od niepołamanych puszcz, które się tędy ciągnęły. Smutne [illegible]tki dawnej świetności stanowi wspomniana wyżej puszcza, która dość silnie przetrzebiona przez okupanta i wybuchy nagromadzonej w [illegible] amunicji, jeszcze dziś stanowi pokaźny [illegible] starego, mieszanego lasu.

W miasteczku znajduje się kościół, którego najstarsze części sięgają czasów panowania Kazimierza Wielkiego oraz zamek, w którym zatrzymywali się królowie i magnaci, zdążający na łowy do puszczy. Dzisiaj jeszcze żyją w jej głębi (oczywiście w rezerwacie) nieliczne już w Polsce żubry. Jest ich około 15. Jerzy! Żebyś to widział taki ogromny brodaty mocarz kniei z wielkim kudłatym łbem, na którym sterczą krótkie, mocne rogi. Piękny zwierz!

Acha, koło Niepołomic znajduje się nieduży kopiec grunwaldzki, z którego roztacza się widok na typową, podkrakowską nizinę.

No, cześć Jerzy, nie [illegible] Cię nu[illegible] dził. Do jutra —

Andrzej

87 tys. ha już zalesiono
Leśnicy pomorscy zwyciężyli we współzawodnictwie

WARSZAWA. — Do współzawodnictwa w zalesieniu Lasów Państwowych stanęło 441 nadleśnictw.

Pierwsze miejsce zajął okręg poznański, zalesiając obszar 8.695 ha i zakładając szkółki leśne na obszarze 25.188 arów. Na wyróżnienie zasługuje okręg śląski, który mimo dotkliwego braku rąk roboczych, zdołał zająć [illegible] ogólnej klasyfikacji czwarte miejsce.

Ogółem w ramach akcji współzawodnictwa na terenie całego kraju zalesiono 86.930 ha i założono szkółki na powierzchni 171.359 arów. Ilość materiału sadzonkowego, uzyskanego z nowozałożonych szkółek, pozwoli na zalesienie w roku przyszłym około 150.000 ha porеb i dotychczasowych nieużytków leśnych.

Ratusz w Gdańsku w odbudowie

GDAŃSK [illegible] Gdańsku przystąpił do odbudowy zabytkowego Ratusza [illegible]

Ratusz Gd[illegible] wanych [illegible] czek. [illegible]

Dlaczego [illegible]

[illegible] cho. Fabryki [illegible] uruchomiły, [illegible] coś przysłali, nie żeby [illegible] wejść do sklepu i kupić [illegible] komu potrzeba, [illegible] nie doszło.

Na W.Z.O. do Wrocławia [illegible] się [illegible], żeby sobie [illegible]

A oto, [illegible] różni tacy po [illegible] szkoniace [illegible] ulicą [illegible] pękatymi torbami pod pachą.

Żaróweczki mignoniowe proponu[illegible]

Jeżeli się nie boicie, kochani, mienie obciążyć, podejrzany towar nabywając i zapasów gotówki wystarczy, możecie brać ile tylko dusza zapragnie.

Żaróweczki, powiadam Wam, wszystkie nowiutkie, jak ta lala.
A skąd się biorą, zgadnąć trudno.
Może z nieba na kształt manny spadają, albo coś w tym rodzaju.
Bo przecież jeżeli w sklepach [illegible], a tu zatrzęsienie?
Choć nawiasem mówiąc, wcale by nie zaszkodziło, gdyby ktoś pomocny spróbował odgadnąć tą tajemnicę.
Możeby wówczas i w sklepach niebożęta się pokazały?

K. T. W.

PRZEGLĄD PRASY
Kongres pięciuset

Zbliżający się Kongres Intelektualistów we Wrocławiu daje asumpt do wypowiedzi prasy polskiej, która oczekuje, iż Kongres będzie potężną manifestacją na rzecz wolności i pokoju światowego. M. in. „Kurier Codzienny" pisze:

„Kongres Intelektualistów we Wrocławiu zbiera się już wkrótce i pięciuset najwybitniejszych przedstawicieli nauki i sztuki z murów Wrocławia rzuci trzy ważne pytania całemu światu. Brzmią one następująco:

1) Czy można zapobiec nowej wojnie? Czy narody są zdolne do pokojowej współpracy i czy nie powinny w tym duchu współdziałać bez względu na ustrój gospodarczy i społeczny, istniejący w ich krajach? Czy nie wystarczy wzajemne poszanowanie suwerenności i odrębności kultur narodowych?

2) Czy wolność prawdziwa, zagrożona możliwością nowej wojny, nie powinna być udziałem najszerszych warstw społecznych i czy w tym pojęciu nie zawiera się również poszanowanie swobodnego rozwoju kultur narodowych i godności człowieka bez względu na pochodzenie i rasę?

3) Czy dla wspólnej wszystkim sprawy postępu nie jest konieczne zapewnienie swobodnego rozwoju kultury, swobody badań naukowych oraz udostępnienia dzieł, odkryć i wynalazków bez jakichkolwiek ograniczeń?

Trudno sobie wyobrazić lepsze miejsce na sformułowanie tych [illegible] odpowiedni[illegible] niż Polska. Bliskość niedawnych i krwawych dziejów powinna przekształcić próbę uratowania świata i jego kultury od zagłady w energiczny protest przeciw imperialistycznym podżegaczom wojennym".

Nadchodzą motopompy i węże
dla obrony przed pożarami

Obecnie na terenie Polski czynnych [illegible] 75 stałych punktów strażackich i 14.971 oddziałów ochotniczych. W tych dniach przybyło do Polski zakupionych za granicą 1.348 sztuk motopomp i 108 samochodów strażackich oraz 300 tys. metrów węży tłoczonych.

W akcji szkolenia zawodowego na czołowe miejsce wysunął się ośrodek szkolenia Straży Pożarnej Ny-

EMIL ZOOR

27

Szaibu

Gdy już miał wracać do bungalowu, wydało mu się, że w pobliskich zaroślach mignęło duże, płowe cielsko. „Pesta" — przemknęło mu przez myśl i zapominając o wszystkim, pobiegł w tym kierunku. Ślady lwa były świeże. Marvan na wszelki wypadek zdjął z ramienia sztucer i ruszył w dżunglę. Nie uszedł jednakże nawet trzystu kroków, gdy krzaki zaszeleściły gwałtownie i z gęstwiny wypadł zbroczony krwią Murzyn. Widać było, że czarny dobywa resztek sił. Potknął się i upadł, ale zaraz poderwał się znowu, aby biec dalej. Pogromca podszedł bliżej i uważnie spojrzał na czarnego. Nagle wydał cichy okrzyk. Ranny Negr był to młody Waszenzi, który zawsze towarzyszył Hollayowi w jego wyprawach.

— Gdzie twój pan? Gdzie mister Hollay? — spytał pośpiesznie Marvan.

— Prędko, prędko! Mister Hollay być bardzo chory! Tam, tam! Prędko, prędko!

Wyciągnął zalaną krwią rękę, upadł i stracił przytomność. Pogromca pochylił się nad nim, ale natychmiast przekonał się, że ma już przed sobą trupa.

W tej chwili w głębi dżungli rozległ się znowu rytmiczny warkot bębna.

Marvan skoczył w gęstwinę. Rdzawe ślady znaczyły wyraźnie drogę nieszczęśliwego Murzyna. Pogromca pośpiesznie przedzierał się przez dżunglę, nie zważając na to, że kolczaste krzewy ranią mu twarz i ręce. Czuł, że sytuacja jest groźna i że nie ma chwili do stracenia.

Pod krzakiem karłowatej akacji leżał nieruchomo mężczyzna. Oczy miał zamknięte, twarz pobladłą, a z na wpół otwartych ust płynęła wąskim strumieniem krew.

— Mister Hollay — zawołał, podbiegając Marvan. — Mister Hollay!

Olbrzym poruszył się z trudem i otworzył oczy.

— To ty, Marvan? Naprawdę ty? — szepnął, usiłując się podnieść. — Widzisz co ze mną zrobiły te diabły? Skąd się tu wziąłeś Marvan? Dobrze, że właśnie ty tu przyszedłeś, bardzo dobrze.

— Zaraz pana przeniosę do bungalowu — rzucił nerwowo pogromca. — Stein opatrzy rany.

Hollay potrząsnął głową.

— Nie ruszaj mnie — powiedział z wysiłkiem. — Ze mnie już i tak nic nie będzie. Zostanę tutaj. Mam ci dużo do powiedzenia, Fred. Zbliż się trochę... Nie mogę głośno mówić...

Marvan pochylił się w milczeniu nad rannym.

O, tak, dobrze, bardzo dobrze — ciągnął dalej „tłusty milioner". — Słuchaj teraz, słuchaj uważnie. Postąpiłem z tobą po świńsku, Marvan, tak, po świńsku. Ty nie byłeś nigdy skazany na śmierć. Zostałeś uniewinniony.

— Uniewinniony!! — krzyknął pogromca. — Uniewinniony, tam w Londynie?!

— Tak. Gordon poprowadził śledztwo. To istny szatan. Wykrył, że to Winkler zamordował Borelli'ego. Winkler przyznał się do wszystkiego. Ciebie uniewinniono, Marvan. Możesz wracać spokojnie do Anglii.

— Ty psie! — zawołał z wściekłością Marvan. — I ty mnie przez cały ten czas więziłeś tutaj! Zagrzebałeś mnie żywcem w tej przeklętej dżungli. Ty zbrodniarzu!

— Tak, zasłużyłem na twoją zemstę — wyszeptał Hollay. — Ale czarni już cię pomścili. Nie dobijaj mnie, bo mam ci jeszcze coś do powiedzenia, a czuję, że znowu słabnę.

— Nie miałem zamiaru cię dobijać — warknął pogromca. — Mów!

— Zrobiłem w życiu niejedno świństwo — uśmiechnął się z wysiłkiem olbrzym. — Ciebie chyba najbardziej skrzywdziłem, ale mam do ciebie wielką prośbę.

— Prośbę?!

— Tak. Widzisz, jest taka sprawa, że wyciągnąłem od ludzi krwawo zapracowane pieniądze. Stworzyłem towarzystwo akcyjne w oparciu o fikcyjną kopalnię złota. Ludzie zawierzyli mi swe oszczędności, swe ostatnie grosze. Wszyscy oni będą zrujnowani. Wielu z nich zostanie bez środków do życia. Widzisz, Fred, ja nigdy nie miałem żadnych skrupułów. Byłem podły, tak, na tyle podły, że obrabowałem ludzi ubogich, którzy przez całe swoje życie ciułali pieniądze na stare lata. Chciałem cię prosić, żebyś ratował tych ludzi od zupełnej ruiny.

— Ja? — zdumiał się Marvan. — Ależ ja nie mam ani szylinga.

— Czekaj! Jeśli uda ci się wydostać z tej przeklętej dżungli, pojedziesz do Lagos i odnajdziesz Rimleya... Wilhelma Rimleya... Dowiesz się o niego w porcie. Z łatwością go odnajdziesz...

Głuchy warkot bębna stawał się coraz bliższy. Marvan rozejrzał się niespokojnie. Wydało mu się, że słyszy oddalone wrzaski dzikich.

— Spróbuję jednak przenieść cię do bongalowu — powiedział nerwowo. — Słyszysz ten hałas.

— Tak... Czekaj... Daj mi skończyć. Odnajdziesz Rimleya i powiesz mu, że „tłusty kaczor skubie chude gęsi i że dwustu osiemdziesięciu sześciu Murzynów dzielonych przez dwie małpy daje sto czterdzieści trzy zebry". Będziesz pamiętał?

— Tak, tak, — przytaknął pośpiesznie pogromca.

— Nie myśl, że jestem nieprzytomny — powiedział Hollay. — To jest nasz szyfr. Gdy powiesz go Rimleyowi, on natychmiast wyda ci wszystkie pieniądze i brylanty. Otrzymasz także od niego listę tych ludzi, którzy powierzyli mi swoje pieniądze. Chcę raz w życiu być porządnym człowiekiem... Oddasz te pieniądze poszkodowanym. Czy możesz mi to obiecać? Czy możesz mi pomóc, żebym choć przed śmiercią nie był świnią? Proszę cię, Fred...

— Obiecuję! A teraz zaniosę pana do bungalo-

Dokąd jechać na wczasy?

Letniska w gorlickiem oczekują gości

Na wschód od Krynicy-Zdroju na biało - czerwonym szlaku turystycznym, wznosi się potężny kopulasty grzbiet graniczny polsko - czechosłowacki, utworzony z góry Łakowej (1001 m) i nieco niższego szczytu Ostrego Wierchu z pogórzem Cegielki, należącego do Polski od ostatniej korektury południowej granicy — grzbiet, którym przebiega główny wododział europejski między morzem Bałtyckim i Czarnym. W pofałdowanych, a często urwistych stokach Ostrego Wierchu wśród szpilkowych i liściastych lasów, kryją się źródła rzeki Ropy, która już po kilku kilometrach swego biegu, zebrawszy liczne potopi, tworzy wspaniałą, obszerną dolinę wysowską.

W dolinie tej, a raczej kotlinie, położona jest Wysowa — stara osada, pamiętająca jeszcze czasy piastowskie, niegdyś własność możnego rodu Gładyszów.

Wysowa od wielu lat jest zdrojowiskiem z prawem poboru taksy klimatycznej. Klimat ma podgórski łagodny, bez dokuczliwych wiatrów i gwałtowych zmian temperatury. Otaczają ją krajobrazy, możliwości wycieczek są duże — dzięki dogodnym szlakom turystycznym do Krynicy, Grybowa, Gorlic, Żmigrodu i Dukli.

W wielkim parku zdrojowym tryska 7 źródeł wód mineralnych, szczaw alkalicznych i żelazistych o wysokiej mocy leczniczej. Obok źródeł istnieją łazienki do kąpieli mineralno - gazowych i borowinowych, które zostały ostatnio gruntownie wyremontowane.

Jadąc na południowy zachód od Gorlic, spotykamy wieś Szymbark, dawniej miasto z resztkami pięknego dworu obronnego rezydencji rodu Gładyszów. Za czasów Władysława Łokietka żył protoplasta tego rodu Paweł Gładysz „dobry rycerz", który wiele się staremu królowi przysłużył. Za co syn jego Jan został obdarowany rozległymi dobrami w gorlickim i w r. 1359 w Sączu, ustanowiony podrzędczym sądeckim t. j. zarządcą wielkiego kompleksu dóbr królewskich.

Szymbark, położony pomiędzy lesistymi górami Beskidu Niskiego, jest dobrze zagospodarowanym letniskiem z urządzeniami nowoczesnymi, zaspakajającymi najbardziej wymagającego letnika.

Trzecim letniskiem, a raczej zdrojowiskiem powiatu gorlickiego, jest Wapienne, położone u podnóża Kornutów, w pięknej kotlinie. Uzdrowisko to posiada źródła mineralne o wodach siarczanych, czynne od 1812 r., w którym to czasie leczyli się w Wapiennym żołnierze Napoleona, o czym wspomina miejscowa kronika.

Wapienne posiadało przed pierwszą wojną światową zakład zdrojowy, który w czasie działań wojennych został spalony. Ostatnio wybudowano tu łazienki i kilka will.

[illegible]

Dziennikarz amerykański w Krakowie

KRAKÓW (IM) — Do Krakowa przybył dziennikarz amerykański George Abbe Edwards, który w czasie swej podróży po Polsce zbiera materiały do książki, mającej się ukazać po jego powrocie do [illegible].

Wyrok śmierci na Kwaście wykonany

KRAKÓW (WM) D[illegible] w godzinach rannych [illegible] ny wyrok śmierci [illegible] ście, skazanym p[illegible] gowy w Krakowie [illegible] zbrodnie.

Maks Kwast [illegible] sał w roku [illegible] Krakowie „volkslistę" [illegible] egny do narodowoś[illegible] wstąpił do organ[illegible] czej „gestapo" i ja[illegible] c aresztował kilkadz[illegible] okrutny sposób z[illegible] aresztowanymi oraz [illegible] rozlicznych eg[illegible] w egzekucji 40 [illegible] więzienia na ul [illegible] konanej dnia 27. [illegible]

Wzrasta walka klasowa w mieście i na wsi

Z obrad aktywu miejskiego PPS w Krakowie

Nawiązując do sprawozdania z obrad aktywu miejskiego PPS w Krakowie w numerze wczorajszym podajemy dziś zakończenie tegoż sprawozdania.

Dyskusja

Po referacie tow. Machno, który słuchacze nagrodzili długotrwałymi oklaskami wywiązała się szeroka dyskusja. Głos zabierali przedstawiciele komitetów dzielnicowych i członkowie aktywu, panii na terenie Krakowa w osobach tow. tow.: Białeckiego, Ciężaka, Sędorka, Siewadłowskiego, Buczka, Knapczyka, Lucińskiego, Jaicha, Bilskiego, Adamskiego, Rejmana, Stręka i Wójcika. Wszyscy biorący udział w dyskusji wyrazili zgodność z tezami referatu tow. Machno rozpatrując na ich tle zagadnienia w skali lokalnej. Szczególne zainteresowanie wywołały aktualne problemy wsi, walki klasowej i propagandzie politycznej uprawianej przez kler za pośrednictwem ambon.

Przemówienie tow. Ćwika

Dyskusję podsumował sekretarz CKW PPS tow. Ćwik stwierdzając rozpoczęcie nowego etapu, który stawia przed partiami robotniczymi [illegible] zadania do spełnienia. Okres w który wchodzimy jest okresem wiodącym ku realizacji socjalizmu w Polsce. Prowadząc pań[illegible] demokracji ludowej musimy pamiętać, że celem naszym jest podniesienie dobrobytu mas pracujących, co osiągnięte być może w ramach gospodarki jednosektorowej, gospodarki socjalistycznej. O[illegible] ając szczegółowo wysunięte przez referat i dyskusję zagadnienia wsi, tow. Ćwik stwierdził, że uregulowanie stosunków społecznych i produkcyjnych wsi jest równoznaczne z postawieniem zagadnienia chleba.

Wskazując na zaostrzającą się walkę klasową w mieście i na wsi, wypowiadając walkę wszystkim elementom wsiecznym musimy zdawać sobie sprawę, że odbywa się to [illegible] pogorszenie poważnego zaostrzenia sytuacji międzynarodowej. Tocząca się bitwa o Berlin jest fazą wielkiej bitwy o Niemcy, od jej wyniku zależy czy Niemcy będą odbudowane pokojowo, czy też w Niemczech odrodzi się pruski militaryzm, który stanie się zarzewiem jeszcze jednej katastrofy wojennej. Również ostatnia konferencja naddunajska była fragmentem tych gigantycznych zmagań jakie prowadzi obóz pokoju z obozem podżegaczy wojennych.

Dlatego należy wzmocnić naszą czujność zarówno na odcinku wewnętrznym jak i zewnętrznym. Wszyscy musimy czuć się w pozycji armii walczącej, musimy pamiętać że jeśli reakcja usiłuje zniszczyć socjalizm to obowiązkiem naszym jest tę reakcję dobijać w naszym własnym kraju. Musimy w końcu pamiętać że perspektywa socjalizmu jest jednocześnie perspektywą utrwalenia pokoju a tym samym podniesienia stopy życiowej mas pracujących na całym świecie — zakończył swe przemówienie tow. Ćwik.

Na końcu konferencji zebrani uchwalili jednomyślnie odczytaną przez tow. Rzeźnika rezolucję, w której podkreślono solidarność z przemówieniem tow. Cyrankiewicza, uchwałami aktywu centralnego PPS i plenum KC PPS. Odśpiewaniem Międzynarodówki zakończono zebranie.

Goście z Brazylii w Krakowie

KRAKÓW. (Lak) W drodze na Kongres Intelektualistów we Wrocławiu przybyli do Krakowa Jorge Amado znany pisarz brazylijski i Carlos Scliar, doskonały malarz, również Brazylijczyk. Pan Carlos Scliar zachwyca się zabytkami Krakowa. Na zapytanie naszego korespondenta o wrażenia z Polski stwierdził, że jest pełen podziwu dla zapału i optymizmu całego społeczeństwa, z jakim pracuje ono nad odbudową swojego państwa.

Jorge Amado, pisarz, jest zachwycony przede wszystkim polską młodzieżą. Pan Amado był w Polsce po raz pierwszy przed dwoma miesiącami i różnica jaką zobaczył w odbudowie Warszawy w okresie tych dwóch miesięcy wprawiła go w zdumienie. Nie wyobrażałem sobie nawet, że w tak krótkim czasie — mówi nasz rozmówca — można tak wiele zrobić.

Z Krakowa nasi goście udają się na kongres do Wrocławia gdzie spotkają się z resztą delegacji uczonych brazylijskich.

Podhale - raj wędkarzy

Najszlachetniejsze okazy ryb w wodach górskich

Piękne jest Podhale, pokryte szachownicą łanów, sadów i lasów, zbrużdżone wołami i gniazdami górskimi, to znów poprzerzynane jarami, parowami rzek i potoków. Toteż nic dziwnego, że z każdym rokiem zwiększa się napływ letników i turystów, a ostatnio wczasowiczów szukających tu zasłużonego odpoczynku.

Od kilku lat krainą tą zainteresowali się miłośnicy wędkarstwa, spotyka się tu bowiem gatunki r[illegible] mo[illegible] wodach [illegible]

Wody rzek podhalańskich, pod względem ich przydatności dla amatorów sportu wędkarskiego, podzielić można na trzy zasadnicze grupy, w zależności od charakteru wód i ich rybostanu.

ŁOSOŚ - KSIĄŻĘ DUNAJCA

[illegible] to wody [illegible] niepodzielnie ryby [illegible] jak [illegible] lipienie i najszlachetniejszy [illegible] tego gatunku salmo-salar [illegible] łosoś o nadzwyczaj smacznym mięsie, tak poszukiwanym przez smakoszów.

[illegible] wybudowania zapory wodnej na Dunajcu [illegible] ło soś typu morskiego [illegible] salar lub salmo-truta zanikn, a jedy[illegible] zaspakaja potrzeby rynkowe.

Drugą grupę stanowią wody podgórskie. Tu występuje oprócz [illegible] tzw. ryby białej, tj. brzana, [illegible] okuń i świnka. Im niższy bieg tych rzek, tym pstrąg i lipień jest rzadszy, a wreszcie ustępują miejsca całkowicie „rybie białej".

Ostatnią grupę wód podhalańskich stanowią wody nizinne [illegible] najcem na czele. Te obfitują w szlachetne gatunki ryb: szczupaka, [illegible] lenia, węgorza, leszcza i sandacza, nie mówiąc już o całej plejadzie ryb drobnych. Na szczególne wyróżnienie zasługuje miętus o dużej głowie i bardzo smacznym mięsie. Złowiony na wędkę miętus wydaje charakterystyczny dźwięk przypominający kwilenie oseska.

Jezioro Rożnowskie stanowi od[illegible] w innych rzekach na Podhalu i rozpleniony szczupak, który tu dochodzi do wagi 16 kg.

RACJONALNA GOSPODARKA RYBNA

Dobrze zorganizowano towarzystwa rybołówstwa sportowego, Krakowskie Towarzystwo Wędkarskie, jak wreszcie związki samorząd terytorialnego i władze administracyjne, dokładają wszelkich starań aby prawdziwe bogactwo tych wód nie tylko utrzymać, [illegible] zwiększyć rybostan.

W tym celu na Dunajcu, Popradzie, Kamienicy i Łubince pod Nowym Sączem i w powiecie nowotarskim (Łopuszna) powstały ośrodki zarybieniowo - doświadczalne, dysponujące kilkudziesięcioma stawami o rozmaitych wielkościach i głębokościach, w zależności od celów dla jakich służą.

Nowosądecki ośrodek Towarzystwa Miłośników Sportu Wędkarskiego dysponując dużą wylęgarnią, sztuczną dla ryb łososiowatych [illegible] prowadzi szereg doświadczeń praktycznych.

Do najlepiej zorganizowanych wylęgarni łososi i pstrągów należy ośrodek w Łopusznej k. Nowego Targu, wyposażony w najnowocześniejsze [illegible]

Przy [illegible] ośrodku mieści się schronisko, wybudowane sumptem Krakowskiego Towarzystwa Wędkarskiego, służące na pomieszczenie dla amatorów - wędkarzy. [illegible] e strony udających się na [illegible]

Ostatnio odbyła się skromna uroczystość poświęcenia tego schroniska z udziałem wiceministra Wolskiego, delegatów Min. Leśn[illegible] dr. Jarosza i inż. Madejskiego i rektora Akademii Górniczej Walerego Goetla.

Prócz tego czynne są na terenie Podhala liczne pomniejsze wylęgarnie [illegible] utrzymywane kosztem samorządu i towarzystw rybackich.

O WĘDRÓWKACH RYB

Dla ułatwienia wędrownym rybom wędrówki w górny bieg Dunajca, urządzono w zaporze [illegible] skiej przepławki komorowe, które [illegible] zdały dotychczas należytego egzaminu. Skonstruowane one są w następujący sposób: Wyjście z poziomu najniższego stanu wody w rzece poniżej zapory aż do wysokości najniższego poziomu wody spiętrzonej nad zaporą. Wysokość stopni wynosi 0.17 m, szerokość przepławki 2.60 m, długość poszczególnych [illegible] 3 m, [illegible] wody 1.5 m, przy czym ścianki działowe posiadają otwory przesmykowe [illegible] bokości o [illegible] dałach.

Droga [illegible] trzy baseny wypoczynkowe o większych rozmiarach o 3 m głębokości. Przepławka posiada pod zaporą dwa wejścia jedno bliżej zakładu turbinowego osłonięte siatką ochronną, a drugie nieco dalej, by ciąg ryb w górę łatwiej i pewniej ująć w przepławkę.

Przy zaporze rożnowskiej istnieje [illegible] wydobywanie ikry z łososi, schwytanych w przepławkach. Łosoś taki schwytany w okresie wędrówki w górny bieg Dunajca — poddany zostaje na specjalnym przyrządzie wygniataniu ikry, która składa się w odpowiednich zbiornikach do wylęgu.

Urzędowy znawca rybactwa uznał wyżej wymienione urządzenia za konieczne, jako podyktowane [illegible] ochrony rybołówstwa za uzasadnione i jako jedyne i niezawodne w danych warunkach ichtiobiologicznych.

R. Michal[illegible]

Rosną wpłaty na samolot sanitarny SP

Piękny przykład pow. chrzanowskiego

CHRZANÓW (m) — Inicjatywa junaków chrzanowskich, którzy zaczęli gromadzić fundusze na budowę samolotu sanitarnego Służby Polsce wzywając do udziału w akcji zbiórkowej poszczególne instytucje, organizacje młodzieżowe i prywatne osoby, znalazła w powiecie chrzanowskim wspaniały oddźwięk.

Ostatnio do redakcji naszego dziennika napłynęły nowe składki: Hufiec SP w Szczakowej na wezwanie Hufca SP w Długoszynie zebrał 1008 złotych na budowę samolotu sanitarnego SP i zawezwał do współzawodnictwa Komendę Hufca Męskiego i Żeńskiego Harcerzy w Chrzanowie oraz wszystkie organizacje męskie i żeńskie SP i harcerskie na terenie gminy Krzeszowice w powiecie chrzanowskim.

Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Budowlanego w Szczakowej zawezwany przez Hufiec SP w Szczakowej zebrał z dobrowolnych składek sumę 4,800 zł na budowę samolotu sanitarnego SP. Przesyłając wymienioną kwotę do naszej redakcji zawezwał do współzawodnictwa w tej akcji Fabrykę worków w Szczakowej z dyr. Żmudą i inż. Kobylańskim na czele, oraz Zjednoczenie Fabryk Cementu w Sosnowcu z dyr. Grzymkiem na czele, zarząd Główny Związku Zaw. Robotników Przemysłu Budowlanego, Ceramicznego i pokrewnych z przewodniczącym G. Kurzelą, skarbnikiem W. Witaszyńskim i sekretarzem F. Mieczką na czele.

Inicjatorzy tej akcji junacy z Chrzanowa zdążyli już zebrać drogą składkową na budowę samolotu. Akcja ta rozwija się coraz lepiej. Jesteśmy słusznie przekonani, że ogromnego zapału z jakim junacy SP przystąpili do realizacji swojej uchwały, że przyniosie [illegible] niedługim czasie rezultat w postaci samolotu sanitarnego, którego początek dał robotniczy Chrzanów, Chrzanów, który nigdy nie zawodził.

ZE SPORTU

Ruch wydał 3 miliony na stadion

ale 50 tysięcy widzów będzie mogło oglądać zawody

POLSKA - RUMUNIA

CHORZÓW — Po meczu o mistrzostwo ekstraklasy Ruch—Warta który zakończył się pierwszym od dłuższego już czasu zwycięstwem drużyny śląskiej zwiedziliśmy stadion na którym spotkanie to odbyło się. Wprawdzie wszyscy dobrze znamy ten wspaniały stadion, na którym odbyło się tyle ciekawych spotkań, który widział piłkarzy niemal całej Europy. Nie wszyscy jednak wiedzą, że mógł on dotychczas pomieścić tylko 30.000 widzów . to z trudem, że został podczas wojny poważnie zniszczony i że odbudo[illegible] tego ogromnego kompleksu kosztowała Ruch w or. 3.000.000 zł.

Jest to bardzo poważny wysiłek finansowy dla drużyny hajduckiej, ale na pewno opłaci się sowicie i w krótkim czasie zamortyzuje.

O tym, co zrobiono za tak poważną sumę dowiadujemy się od referenta prasowego Ruchu ob. Kamionki.

A więc przede wszystkim przez dobudowanie czterech stopni pojemność stadionu powiększyła się znacznie i teraz wielkie mecze będzie mogło wygodnie obserwować 50.000 widzów. Boisko od widowni odgrodzone zostało solidną siatką o estetycznym wyglądzie. Cały plac gry musiał być na nowo zdrenowany ponieważ stare dreny uległy zniszczeniu i pognieceniu. Niemcy urządzili sobie na boisku chorzowskim park dla czołgów, które swoim ciężarem pomiażdżyły wszystkie rury. Boisko obsiane zostało piękną angielską trawą i nie przypomina już swoim wyglądem pasma Beskidów. Co kilkadziesiąt metrów zainstalowane zostały hydranty, tak, że cały trawnik można polewać kilka razy w tygodniu.

Aby piękna nawierzchnia nie ulegała stałemu zniszczeniu postanowiono za trybunami wybudować nowe boisko na którym odbywać się będą spotkania drużyn młodszych oraz treningi. Niwelacja terenu napotyka na wielkie trudności, ponieważ podłoże jest skaliste i trzeba je było rozsadzać dynamitem. Wokół tego boiska usypane zostaną wały, które pomieszczą kilka tysięcy widzów.

W niedalekiej przyszłości stadion zostanie zradiofonizowany, a na trybunie wybudowana zostanie specjalna kabina dla sprawozdawców radiowych. Dziennikarze będą mieli loże z pulpitami. Powiększenie pojemności stadionu pozwoli na znaczne obniżenie ceny wstępu, przeważnie dla młodzieży i wojskowych.

Stadion Ruchu pierwszy swój poważny egzamin zda we wrześniu podczas meczu z Rumunią, kiedy to komplet 50.000 widzów est [illegible]

Poolimpijska konferencja prasowa

WARSZAWA. — W dniu 18 bm. odbyła się w Głównym Urzędzie Kultury Fizycznej w Warszawie konferencja prasowa poświęcona 14 Igrzyskom Olimpijskim. Na konferencji kierownicy poszczególnych działów sportu reprezentowanych przez Polskę na Olimpiadzie podzielili się spostrzeżeniami oraz omówili szczegółowo starty naszych zawodników.

Poza tym zapoznano dziennikarzy ze sprawami omawianymi na kongresach sportowych odbywających się w czasie Igrzysk Olimpijskich w Londynie. Poszczególne zagadnienia referowali: kierownik polskiej ekipy olimpijskiej gen. Zarzycki, zastępca naczelnego dyrektora G U K F. ppłk. Szemberg, dyrektor Akademii Wychowania Fizycznego płk. Górny, olimpijskiej ppłk. Czarnik szef wy[illegible]worski, dyr. Foryś oraz kapitan związkowy Polskiego Związku Kajakowego Jel[illegible]ski.

Spartak nadal leaderem

MOSKWA. — Rozgrywki o mistrzostwo piłkarskie Związku Radzieckiego weszły już w końcową fazę, na czele tabeli znajduje się Spartak — 27 pkt., 2) Dynamo (Moskwa) 26 pkt., 3) Dynamo (Tyflis) — 24 pkt., 4) Torpedo (Moskwa) — 24 pkt.

Pogrzeb Misakovej

LONDYN — W londyńskim krematorium Golders Green odbyło się spalenie zwłok tragicznie zmarłej na paraliż dziecięcy reprezentantki olimpijskiej z Czechosłowacji Aliski Misakovej. W krematorium zgromadziło się 50 olimpijczyków czeskich oraz przedstawiciele czechosłowackiej ambasady w Londynie. Trumna pokryta była sztandarem CSR. Po spaleniu zwłok popioły, zebrano do urny, która zostanie przewieziona do kraju.

Zgon słynnego sportowca USA

NOWY JORK — George Herman Ruth („Babe"), bożyszcze Ameryki i najlepszy swego czasu baseballista, umarł w dniu wczorajszym w szpitalu Trinity. Ruth przeżył lat 53 i był najlepiej płatnym zawodowym sportowcem Ameryki. Zarabiał on przeciętnie 100 tys. dolarów rocznie

Powitanie Zatopka w Pradze

PRAGA. -- Ponad 45 tysięcy widzów wypełniło stadion Strachow w Pradze, na którym odbywało się przyjęcie zwycięzcy olimpijskiego Emila Zatopka. Po uroczystości zostały rozegrane zawody lekkoatletyczne z udziałem olimpijczyków amerykańskich oraz holenderskich, podczas których Amerykanin Seymour w rzucie oszczepem odniósł nikłe [illegible] 2 cm) nad Czechosłowakiem Kieswetterem. Amerykanin uzyskał 70 m 98 cm, zaś Czechosłowak 70,96 m.

ZATOPEK
DOSTAŁ ZEGAREK.

PRAGA. — Podczas oficjalnego przyjęcia olimpijskiego zwycięzcy por. Emila Zatopka w tutejszym [illegible]nisterstwie obrony narodowej — min. gen. Ludwik Svoboda wręczył Zatopkowi w imieniu min. obrony narodowej złoty zegarek na rękę.

Polonia (Bytom) pływackim mistrzem Polski

WROCŁAW. — Trzeci dzień pływackich mistrzostw Polski przyniósł rekord Polski na dystansie [illegible] stylem dow. kobiet. Młoda zawodniczka BBTS osiągnęła czas 6:22,0, ustanawiając nowy rekord. Poza tym sensacją było zwycięstwo w biegu na 1.500 m stylem dow. mężczyzn, młodego bo 15-letniego Gremlowskiego, który jeszcze w ubiegłym roku startował w III klasie.

Wyniki zawodów:

400 m st. dow. mężczyzn — Ramola (Polonia B) 5,35,4:

sztafeta 4×200 st. dow. mężczyzn — Polonia B — 10,51,1:

100 m stylem klas. kobiet — Janasówna (Orkan — Krotoszyn) 1,33,9.

400 m st. dow. kobiet — Bemówna (BBTS) 6:22,0:

200 m st. klas. mężczyzn — Sołtysek (Piast Gliwice) 3,02,0;

1,500 m st dow mężczyzn — Gremlowski (Polonia B) 22,03,3:.

Punktacja klas. mistrzowskiej: 1) Polonia Bytom 192 pkt. 2) Piast Gliwice 169 pkt. 3) BBTS Bielsko 84 pkt. 4) Pogoń (Katowice) 50 pkt. 5) Warta (Poznań) 42 pkt. 6) Grom (Gdynia) 37 pkt. 7) Orkan (Krotoszyn) 29 pkt. 8) Zjednoczenie Zabrze — 27 pkt 9) Cracovia 17 pkt. 10) San (Poznań) 14 pkt

Tenisiści czescy i węgierscy przybyli do Sopotu

SOPOT. — W drugim dniu międzynarodowych mistrzostw tenisowych Wybrzeża odbywały się w dalszym ciągu eliminacje.

W grze pojedynczej panów Piątek pokonał łatwo Jasińskiego 6:1, 6:0, 6:1, Olejniszyn (Warszawa) wygrał z Kucharskim 8:6, 6:1, 6:2.

W grze pojedynczej pań [illegible] (Warszawa) wygrała z Pachlową (Łódź) 6:3, 6:0.

W godzinach wieczornych przybyli Czech — Dostal i Węgrzy, z Abothem na czele.

Regaty wioślarskie o mistrzostwo Polski

BYDGOSZCZ. — W dniach 21 i 22 sierpnia na torze regatowym w Legnowie pod Bydgoszczą odbędą się regaty o mistrzostwo Polski, zorganizowane przez bydgoski komitet Towarzystw Wioślarskich na polecenie Polskiego Zw. Tow. Wioślarskich. Do tegorocznych mistrzostw kluby wioślarskie z całej Polski zgłosiły rekordową ilość 79 [illegible] 333 zawodników [illegible]

W kilku wierszach

Rewanż Hansenne'a

PARYŻ — Podczas międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych znakomity średniodystansowiec francuski Hansenne pokonał w biegu na 1.500 m Amerykanina Gehrmana. Czas Hansenne 3:50,4

Walcott - Lesnevich

NOWY JORK. — Były mistrz świata wagi półciężkiej w boksie Lesnevich podpisał kontrakt [illegible] z [illegible]tem Louisa Joe Walcottem. Spotkanie to odbędzie się jako przedmecz do walki o mistrzostwo świata [illegible] wadze średniej pomiędzy Polakiem amerykańskim Zale-Zalewskim a Francuzem Cerdanem.

Blankers - Koen zaproszona do Australii

HAGA — Doskonała lekkoatletka holenderska Blankers - Koen, która na Olimpiadzie w Londynie zdobyła trzy złote medale olimpijskie, zaproszona została na 6-tygodniowe tournee do Australii. Holenderka przyjęła zaproszenie i weźmie udział w lekkoatletycznych mistrzostwach Australii, które odbędą się w styczniu przyszłego roku

Indie przegrywa[illegible]

HAGA. — Piłkarska reprezentacja Indii, która brała udział w Igrzyskach Olimpijskich, przegrała [illegible] z drugoligowym zespołem [illegible] — 0:1.

Pomorze - Poznań 8:8

BYDGOSZCZ. Wyniki techniczne (na pierwszym miejscu zawodnicy Pomorza): w wadze muszej Nowicki przegrał w III rundzie przez ko. z Woźniakiem, w koguciej Kruza wygrał nieznacznie na punkty z młodym i ambitnym Ciupką. W piórkowej — Piotrowski przegrał minimalnie na punkty z Szymańskim, w lekkiej Sowiński zremisował z Ratajczakiem, w półśredniej Wiklijński znokautował w III rundzie Zbyka, w średniej Sosnowski wygrał na punkty ze Stenclem, w półciężkiej Gnat zremisował z Urbanowiczem.

W ringu sędziował: Rozmarynowski z Bydgoszczy, na punkty Twardowski (Łódź), Gellert (Poznań) i Kujaczyński (Bydgoszcz)

Nowe terminy spotkań o Puchar Kałuży

WARSZAWA. — Na ostatnim posiedzeniu PZPN postanowiono wyznaczyć następujące terminy rozgrywek z cyklu o puchar ś. p. Kałuży:

2. 9. 48 — Kraków — Śląsk w Chorzowie; 12. 9. 48 — Śląsk — Poznań w Poznaniu; 12. 9. 48 — Kraków — Łódź w Łodzi.

Ze sportu radzieckiego

MOSKWA. — Piłka nożna jest jednym z najpopularniejszych sportów w Związku Radzieckim. Tegoroczne mistrzostwa piłkarskie o puchar Związków Zawodowych zgromadziły na starcie około 10.000 zespołów piłkarskich. W finale pucharu spotkały się drużyny: „Skrzydła Sowietów" (Moskwa) i „Torpedo" (Charków). Spotkanie zakończyło się zdecydowanym zwycięstwem drużyny moskiewskiej w stosunku [illegible]

MOSKWA. W ramach zakończonej w Moskwie „Spartakiady" z okazji jubileuszu moskiewskiego klubu sportowego „Dynamo" zawodnicy radzieccy ustalili 12 nowych rekordów Związku Radzieckiego. W liczbie tej 8 rekordów ustanowili strzelcy, jeden — w kolarstwie zawodniczka Larjanowa, dwa — motocykliści oraz trzy — lekkoatleci: Nina Dumbadze w rzucie dyskiem — 53,25 m, Archarow w biegu na 1.500 m i Wołkow w dziesięcioboju — 7.229 pkt.

Jak wiadomo na Olimpiadzie w Londynie Amerykanin Mathias zdobył złoty medal w dziesięcioboju, uzyskując 7.139 pkt.

W spotkaniach piłkarskich o mistrzostwo Związku Radzieckiego uzyskano następujące wyniki: moskiewskie „Dynamo" przegrało niespodziewanie z „Torpedo" w stosunku 1:2, w Kujbyszewie „Spartak" (Moskwa) pokonał miejscową drużynę „Skrzydła Sowietów" w stosunku 1:0. Drużyna moskiewskich kolejarzy „Lokomotiv" pokonała niespodziewanie „Dynamo" (Tyflis) w stosunku 1:0.

Na czele tabeli rozgrywek znajduje się drużyna „Spartak" (Moskwa), mając w 18 grach 27 punktów.

W Leningradzie 17-letni uczeń Matwiejew ustanowił dwa nowe rekordy ZSRR juniorów w rzucie dyskiem wynikiem — 39,52 m i w rzucie kulą — 12,63 m.

Pojedynek dwóch czołowych miotaczy młota Związku Radzieckiego Kanakiego (Kijów) i Szehtela (Leningrad) zakończył się ustanowieniem przez tego ostatniego nowego rekordu ZSRR w rzucie młotem wynikiem 55,81 m.

W Kijowie zakończyła się letnia „Spartakiada" klubu sportowego „Spartak" w której uczestniczyło około 1.800 zawodników z Moskwy, Leningradu i innych miast Związku Radzieckiego.

W zawodach pływackich, strzeleckich, w piłce nożnej i w koszykówce, zwyciężyły zespoły moskiewskiego „Spartaka". W zawodach lekkoatletycznych w ogólnej punktacji, zwycięstwo odnieśli zawodnicy „Spartaka" z Kijowa.